www.svoboda-news.com

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: ‚Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 95. TWO SECTIONS (SECTION 1) · ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ТРАВНЯ (MAY) 1956. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 95. VOL. LXIII.

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ 1.8 БІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ БЮДЖЕТОВОЇ НАДВИШКИ

Вашингтон. — Федеральна адміністрація офіціяльно передбачає, що бюджетова надвишка в цьому фіскальному році, який кінчиться 30-го червня, виноситиме 1,828,000,000 долярів, себто на півтора більйона більше, ніж її передбачувано початково. — Президент Айзенгавер у своєму січневому посланні передбачав, що надвишка бюджету виноситиме 230,000,000 долярів. Вся ця надвишка прийшла виключно із більших впливів до державної скарбниці, а не з ощадностей у видатках, бо й видатки збільшились, головно видатки на оборону та на допомогу фармерам. Початково, коли пляновано бюджет, передбачувано прибутки державної скарбниці на 60 більйонів долярів, у січні ці передбачування збільшено до 64.5 більйона, а тепер передбачається, що ці прибутки з кінцем бюджетового року виноситимуть 67.7 більйона долярів. Видатки державної скарбниці передбачається на 65,872,000,000 долярів, хоч початково їх передбачувано на 62,400,000,000 долярів. Збільшені прибутки державної скарбниці є відзеркаленням збільшеного добробуту і збільшених прибутків громадян, бо теперішня надвишка, у порівнянні з передбачуваннями, походить із більших податкових впливів. Все ж таки уряд уважає, що передбачувана надвишка є ще замала на те, щоб відразу пропонувати зменшення податків на черговий бюджетовий рік, хоч того зменшення добивається головно опозиційна демократична група. Теперішні бюджетові підрахунки та передбачування, висловлені в листі секретаря скарбниці Гомфрі та директора Бюджетового Бюра Брендеджа до голови бюджетової комісії Конгресу, виявляють рівночасно відносно поважні труднощі початкових бюджетових передбачувань, якщо ці передбачування так зміняються в бюджетовій практиці.

Президент проклямував „День збройних сил Америки"

Вашингтон. — Президент Айзенгавер, який є водночас головним командувачем усіх збройних сил ЗДА, проклямував суботу 19 травня „Днем Збройних Сил Америки", щоб таким чином підкреслити волю цих збройних сил забезпечити охорону країни та бажання американської нації зберегти свою свободу і втримати мир у світі. У зв'язку з відзначенням цього дня екзарх Української Греко-Католицької Церкви у ЗДА архиєпископ Кир Костянтин Богачевський проголосив окремий заклик до духовенства і вірних своєї дієцезії, в якому доручає „духовенству і вірним, щоб, відзначаючи День Збройних Сил Америки, заносили в неділю, дня 20 травня ц. р. гарячі мольби за справедливий християнський мир в усьому світі, за такий мир на наших землях та за Американські Збройні Сили, що забезпечують край, в якому живемо, і є оборонцями світового миру".

„Я не можу бачити, але це не значить, що я не можу писати — заявляє Рісел

Ню Йорк. — Відомий американський журналіст Віктор Рісел, що його обличчя тому шість тижнів, дня 5 квітня ц. р., невідомий злочинець обілляв сірчаним квасом, втратив оконечно зір і вже не зможе ніколи бачити. В четвер цього тижня Рісел, спеціяліст в робітничих справах у редакції часопису „Дейлі Міррор" і колюміст 192 інших американських газет, відбув пресову конференцію, під час якої заявив, що він вже в понеділок або вівторок найближчого тижня виходить із шпиталю і вертається до праці в редакції. Напад на нього, сказав Рісел, був осторогою для всіх тих, що мають якісь інформації про злочинну діяльність бандитів - шантажистів (ракетирів), але цей напад не припинить його діяльности, як журналіста. Він, Рісел, докладе усіх зусиль для того, щоб обслуговувати, як і до нападу, своїми коментарями „Дейлі Міррор" і 192 інших часописи. „Мене не журить те, що я сліпий — заявив Рісел. Я далі буду поборювати шантажистів у робітничому світі. Вони не злякали і не зламали мене. Я не можу бачити, але це не значить, що я не можу писати про те, про що я писав". Дослідженням злочинної діяльности „робітничих шантажистів" — за словами Рісела — мусить зайнятися Конгрес, бо ці злочинці добилися величезного впливу в робітничих спілках, навіть у таких, як Американська Федерація Праці — Конгрес Інтернаціональних Організацій. Спричинник нападу на Рісела досі не викритий й Еф-Бі-Ай веде далі безупинні розшуки за ним.

В АМЕРИЦІ

● **В наслідок катастрофи** канадійського турбомоторового літака і пожежі, спричиненої ним в захисті для католицьких монахинь в Орлінс, Онтеріо, згинуло не 52 особи, як подали початково газети, а тільки 15 осіб, в тому 11 черниць, кухарка, один священик й обидва летуни з літака. Увесь захист спаленого до тла.

● **Американська армія** закупила за 500,000 долярів 411 французьких особових авт (т. зв. сідан) фірми Рено. Це вперше в історії американська армія закуповує для свого користування авта чужої продукції. Кошт одного авта виносить ок. 1,500 долярів.

● **Медсестра С. Ц. Фуллем** з Вар, Масс. асистувала в місцевому шпиталі при народинах 14-ої дитини пані Френсиз Г. Мартин з Бруклину. Годину пізніше згадана медсестра народила в цьому ж самому шпиталі свою дитину.

● **Правнича комісія** бразилійської Палати Депутатів відкинула 13 голосами проти 12 проєкт закону, який давав знову право комуністичним провідникам брати участь в громадському житті.

● **Дисциплінарна комісія** Університету Пенсилвенія вирішила суспендувати 2 студентів за їх участь в протиполіційних заворушеннях в дні 3 травня ц. р.

● **Департамент оборони** подав до відома, що в липні цього року буде покликаних до служби у фльоті 380 лікарів.

● **До ЗДА прибув у відвідини** провідник британської партії праці Гейтскелл, запрошений спілкою „Міжнародні Робідники Жіночої Одягової Індустрії". Він виголосить промову на конвенції цієї спілки, що відбувається в Атлантік Сити, Н. Дж. Гейтскелл відбуде теж зустріч з державним секретарем Доллесом, губернатором Гарриманом й у вівторок його прийме на авдієнції президент Айзенгавер.

● **Плянета Венус** (Венера) зближається до землі і дня 22 червня ц. р., вона буде віддалена від землі „тільки" на 26 млн. миль. Так „близько" до людської плянети не підходить жадна з інших плянет. Венус тільки небагато менша за землю.

КОНҐРЕСОВА КОМІСІЯ ПРОТИ ДОПОМОГИ „НЕВТРАЛЬНИМ"

ЗМЕНШУЄ ФОНДИ НА ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ ТА ОБМЕЖУЄ ПЛЯНИ ПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — Комісія закордонних зв'язків Палати Репрезентантів, дебатуючи минулого четверга, 17-го травня, над пропозицією президента Айзенгавера щодо американської допомоги чужим країнам, винесла ряд рішень, які поважно обмежують не тільки урядові пропозиції щодо форми і часу допомоги, але теж і фонди на цю допомогу. Під час цілоденної дебати за закритими дверима Комісія м. ін. рішила: 1. Відмовити президентові Айзенгаверові повновластей перебирати допомогові зобов'язання на пропонований ним період десяти років; 2. Скомасувати разом сепаратні пропозиції Президента на допомогу азійським і близько-східнім країнам, зменшити вимагані фонди на цю допомогу на 100,000,000 долярів, себто визначити їх на 243 мільйони, та додати до цього всілякі обмеження, які практично виключили б від тієї допомоги „невтральну" Індію та арабські країни; 3. Відмовити допомоги, господарської і військової, тим союзним країнам, включно з Британією, які експортують за залізну заслону ті стратегічні матеріяли, що їх відмовляється експортувати до комуністичних країн сама Америка; 4. Надати допомозі закордонним країнам виключно характеру позичок, а не подарунків, за виїмком дарової висилки харчів з фармерської надпродукції. Всі ці рішення Комісії, які переведено порядком голосувань, не мають ще зобов'язуючої сили і є тільки рекомендаціями для Палати Репрезентантів та Конгресу, який з черги почне в тих справах дебати. Все ж таки голосування в Комісії є вимовним віддзеркаленням існуючих настроїв. Наступного дня, в п'ятницю 18-го травня, Комісія мала на порядку нарад урядові законопроєкти щодо військової допомоги, в яких теж заповідається в Комісії поважні зміни та обмеження. Дебати в Комісії не були без впливу передвиборчих калькуляцій.

Голови Крайових Комітетів заявилися за „чесною грою" у виборчій кампанії

Вашингтон. — За ініціятивою безпартійного спеціяльного комітету дотримування принципів чесної гри в політичній практиці, очолюваного Чарлзом П. Тефтом, провідники демократичного і республіканського крайових комітетів Пол. М. Ботлер і Ленард Г. Голл відбули прилюдну зустріч, під час якої заявилися урочисто за дотримуванням „пристойної, гідної і чесної гри" в національних виборах і підписали спільно „кодекс чесних виборчих практик". Негайно після підписання цього кодексу, голова демократичного комітету Пол М. Ботлер заатакував, не називаючи по імені, республіканців за їхні методи виборчої боротьби, стосовані під час виборів у 1954 році, зокрема за те, що дехто з республіканських провідників обвинувачував демократів у зрадництві і в потуранні комунізмові. У відповідь на це голова республіканського крайового комітету Ленард В. Голл висловив своє здивування з приводу такої „чудової" заяви Ботлера і подав до відома, що він призначив був навіть 1000 долярів нагороди для того, хто б доказав, що віце-президент Ніксон чи хто інший з провідних республіканців назвав кол. президента Трумана „зрадником", але не знайшов охочих одержати цю нагороду.

Ув'язнено сержанта і троє інших осіб за крадіж військових документів

Ню Йорк. — Федеральне Бюро Інвестиґацій (Еф-Бі-Ай) ув'язнило одного сержанта летунських збройних сил і троє інших осіб за крадіж секретних військових документів з однієї військової установи у Бруклині. Урядовці Еф-Бі-Ай, сповіщаючи про це ув'язнення, не виявили, коли відбулася ця крадіж і що було в цих викрадених документах. Головною особою поміж ув'язненими є сержант Гаролд Е. Брилл, зайнятий у Бруклинській Військовій Станиці, який працював у відділі руху пасажирів; він мав викрасти документи. Трьох інших ув'язнених обвинувачує Еф-Бі-Ай у змові, метою якої було зорганізування викрадення згаданих документів. За крадіж секретних документів закон передбачає кару до трьох років в'язниці і до 2000 долярів гривни, а за змову в цій справі — кару до п'яти років і до 10,000 долярів гривни. Дотеперішнє слідство не виявило ніяких доказів, щоб ув'язнені працювали для якоїсь чужоземної держави. Коли ув'язнені працювали на чужоземну розвідку, їм заг'язниці (під час війни — кара смерти).

На Ісляндії припинено всі роботи на американській військовій базі

Рейкявік. — Американські власті на морській базі в Кефлявіку повідомили ісляндських контракторів, що всі дальші роботи, які велись чи були заплановані для поширення тієї бази, припинено на необмежений час. 28 американських інженерів, які були вислані на Ісляндію від фірми Джонс Компані, що працювала для Департаменту Оборони, вернулися до Америки. Ця подія стоїть у зв'язку з політичною ситуацією на терені Ісляндії, в якій справа американської бази в Ісляндії стала головним предметом спору між тамошніми політичними партіями. У зв'язку з цим 28 березня ц. р. ісляндський парлямент прийняв постанову, яка закликає уряд, щоб він „виповів" З'єдиненим Державам морську базу в Кефлявіку, існуючу — на запрошення самої Ісляндії — від останньої війни. Ісляндія не має власної збройної сили. Вона належить до НАТО, а американська морська база в Кефлявіку є фактично єдиною оборонною фортецею Ісляндії.

Плян наводнення Палестини викональний щойно за кілька років

Єрусалим. — Спір за „плян Джонстона", щоб відповідним поширенням річища і джерел біблійної ріки Йордану та проведенням сітки каналів наводнити пустельні простори Ізраїлю і його арабських сусідів, триває з непослабленою гостротою. Проте сам Ерік Джонстон, який, як спеціяльний репрезентант президента Айзенгавера, п'ятикратно їздив на Середній Схід з місією довести до реалізації згаданого пляну, ставиться тепер оптимістично до виглядів того проєкту. Він склав 16 травня ц. р. у Вашинґтоні заяву, що коли ще в 1953 році сказав був Президентові, що існує 1 шанс проти 1.000 на успіх того каналізаційно-іррігаційного проєкту, то тепер відношення добрих шанс до злих того проєкту є 3:1.

СУКАРНО ВШАНОВУЄ ПОЛЯГЛИХ ГЕРОЇВ

Під час своїх відвідин у Вашинґтоні президент Індонезії Сукарно поклав вінець перед пам'ятником американського Невідомого Вояка на Національному кладовищі в Арлінґтон.

Москва підтримує французький плян щодо допомоги закордонові

Москва. — У другому дні французько - совєтських переговорів в Москві мова була головно про спосіб ведення надалі допомоги малорозвиненим країнам у світі. Хоча держава, яка найбільше веде цю допомогу, З'єднані Держави, поставились дуже холодно до французького пляну скерувати всю допомогу через Об'єднані Нації, як розподільний пункт, і хоча й інші держави в НАТО поставились до того французького пляну дуже критично, проте французький прем'єр Молле і міністер закордонних справ Піно не зреклися свого пляну і шукають в невтральних і комуністичних державах підтримки для нього. В минулому тижні югославський диктатор Тіто публічно заявив свою солідарність з французьким пляном, а тепер совєтські диктатори „з великим зацікавленням" обіцяли перестудіювати французьку пропозицію. Сподіваються, що СССР заявиться за французьким пляном, не тому, що большевики дійсно хочуть виректись суверенного права давати допомогу, кому їм сподобається і самим цю допомогу розподілювати, щоб винести для себе пропагандивну користь, але тому, щоб поставити в клопітливу ситуацію Америку, яка заявилась проти такого пляну. В справі роззброєння не зроблено поступу в переговорах, бо СССР рішуче відкидає французьку тезу, що роззброєння повинно йти паралельно з розв'язуванням міжнародних політичних проблем.

Західні великодержави протестують проти військової паради в Сх. Берліні

Берлін. — Три західні великодержави запротестували окремими формальними нотами проти військової паради, яку нова східньо - німецька армія відбула в Східньому Берліні в дні 1-го травня ц. р. Представник американського амбасадора Конанта, як теж репрезентанти амбасадорів Франції і Англії, передали Георгієві Пушкінові, совєтському амбасадорові в Східній Німеччині ноти протесту проти того, що совєтська військова влада дозволила так званій „народній" німецькій армії зробити на 1-го травня вуличну демонстрацію. Такі збройні демонстрації — кажеться в тих нотах — перечать статутові Берліну, що його виготовили всі чотири великодержави і становлять небезпеку для спокою в місті, всупереч бажанням великодержав, щоб зменшити міжнародне напруження. В дні першого травня 3,000 німців маршували вулицями Східнього Берліну, показавшись вперше в нових уніформах східньо - німецької армії, а своїми уніформами, зовнішнім виглядом, способом маршування і музикою цілком нагадували німецьке військо з часів Гітлера.

Сінґапур хоче миритися з Англією

Лондон. — Розбиття переговорів між делеґацією „коронної колонії" Сінґапуру й англійським урядом у справі признання Сінґапурові державної самостійности, викликало пригнічення однаково серед сінґапурської делеґації, як і в самому Сінґапурі, малому острівці, переділеному від Маляйського півострова пів-милевою протокою. Голова автономного правління в Сінґапурі Давід Маршалл заявив, що він, вислухавши в англійському парляменті заяви міністра колоній Ленокс-Бойда, що англійський уряд завжди готов до нових переговорів з репрезентантами Сінґапуру, — нав'яже з урядом у Лондоні ще приватні розмови. Якщо він дійде до порозуміння, тоді, мовляв, він пробуватиме переконати інших членів своєї делеґації. — Тим часом в самому Сінґапурі приготовляються вже до створення нового автономного уряду з членів ліберально-соціялістичної партії, при чому першим завданням того нового уряду було б вислати нову делеґацію до Лондону. Переговори розбились об справу відповідальности за внутрішню безпеку на Сінґапурі, що є одною з найважніших англійських морсько-летунських баз.

Єгипет визнав Комуністичний Китай

Каїро. — Єгипетський уряд визнав в четвер 17 травня ц. р. комуністичний режим на китайському суходолі. Наслідком цього автоматично націонал-китайський амбасадор і весь персонал тієї амбасади виїдуть з Каїро впродовж найближчих 10 днів. Про своє рішення визнати комуністичний Китай єгипетський уряд не повідомив раніше американського амбасадора, який дізнався про це тільки від націонал-китайського амбасадора. Зрештою, того визнання можна було сподіватися, бо Єгипет і комуністичний Китай підписали були договір про вимінну торгівлю китайської сталі на єгипетську бавовну.

СУКАРНО ДОБАЧАЄ В НАЦІОНАЛІЗМІ МАЙБУТНІСТЬ НАРОДІВ

ПРЕЗИДЕНТ ІНДОНЕЗІЇ ВИСТУПАЄ ПРОТИ ДОПОМОГИ В РЯМЦЯХ ВІЙСЬКОВИХ СОЮЗІВ. — ОПРОКИДУЄ КОЛОНІЯЛІЗМ В УСІХ ЙОГО ВИДАХ

Вашингтон. — „Потік навіть більйонів долярів доведе тільки до напруження відносин, якщо не плистиме з одночасним знанням відносин, різних в різних країнах" — заявив президент Індонезії д-р Сукарно, який перебуває тепер у З'єдинених Державах з 18-денною офіційною візитою. Він виголосив 45-хвилинну промову англійською мовою на спільному засіданні Палати Репрезентантів і Сенату, зустрівши дуже тепле прийняття збоку Конгресу: американські законодатці оплескували його стоячи при його появі і при його відході, як також кількакратно оплесками переривали його промову. Сукарно виступив одверто й у дуже рішучій формі проти допомоги азійським країнам, опертої тільки на військові договори з ним. Така допомога, мовляв, може тільки узалежнити дані країни від Америки, але не причиниться до поправи азійських відносин, бо ті країни втратять для інших країн вартість незалежних партнерів, і таким чином „загальна боротьба за свободу, мир і добробут потерпить". Сукарно з найбільшим притиском підкреслив вартість націоналізму для азійських народів, що в боротьбі проти колоніяльних держав відзискали свою свободу. Він назвав націоналізм „головною пружиною наших дій" і заявив, що „якщо не буде зрозуміння цієї правди, то жадна скількість думок, ніяка повінь слів і жадна Ніягара долярів не викличе нічого іншого як тільки огірчення і розчарування". Сукарно дякував З'єдиненим Державам за допомогу, що її дістала Індонезія від ЗДА впродовж 7-річного періоду самостійности тієї Республіки, яка нараховує 80,000,000 населення, але зазначив при тому що Індонезія з вдячністю прийме допомогу від кожного, хто допоможе їй „скоротити шлях боротьби" й облегшить актуальні завдання. Він твердив, що нарід Індонезії за 7 років своєї незалежности здобув власним зусиллям більше, як за 350 років перебування у стані колонії, покликавшись на факт, що за тих кілька останніх років неграмотність в Індонезії впала з 94% на 40%. Він покликався на приклад Америки у боротьбі проти колоніялізму, але в деяких зворотах натякав на некорисне враження, що його викликує в азійських народів солідарність з деякими колоніяльними західньо - европейськими державами на терені Об'єднаних Націй. Він казав, що поміч Америки азійським малорозвиненим країнам повинна йти на тих самих засадах, на яких ту поміч Америка дає західньо - европейським країнам. Сукарно не згадав ані разу слово „комунізм", але підкреслював відданість Індонезії демократичним ідеям і порядкам та запевнював, що коаліційний уряд, який постав в Індонезії у висліді останніх виборів, буде тривкий і стоятиме на базі демократії. — В тому самому дні, в четвер 18-го травня, державний секретар Доллес і індонезійський міністер закордонних справ Руслян Абдульгані, який прибув до ЗДА разом з през. Сукарно, відбули одногодинну конференцію про загальну міжнародну ситуацію та зокрема про заходи Індонезії дістати назад від Голляндії Західню Ґвінею.

Англія демобілізує 72,000 вояків

Лондон. — Англійські збройні сили будуть зменшені з теперішньої кількости 720,000 вояків до 700,000 вояків — заявив англійський міністер оборони Волтер Монктон у палаті громад. Він ствердив, що ступнева редукція англійських збройних сил була заплянована і започаткована в Англії ще задовго перед подібними совєтськими кроками. „Вітаю совєтську редукцію, заявив з цього приводу прем'єр Іден, але думаю, що маю право сказати, що ми розпочали першими". Іден заповів на минулорічній партійній конференції в жовтні 1955 р. зменшення англійських збройних сил на одну восьму частину впродовж 30-місячного періоду. Англійський уряд, частинно під натиском соціялістичної опозиції, частинно наслідком власних міркувань і бажання дістати більше молодих робочих сил для промислу і хліборобства, плянує ступнево перейти на систему професійної армії. Тому гадають, що останній загальний побір рекрута в Англії на дворічну військову службу відбудеться в 1958 році. Зрештою, за винятком лівого крила соціялістів, захопленого останньою совєтською заповіддю розпустити з совєтської армії 1,200,000 вояків, англійська публічна опінія холодно прийняла ту большевицьку заяву. Англійці в масі ніколи не прив'язували значення до величини наземних совєтських збройних сил, а тільки до совєтського летунства і ракетної зброї, бо тільки відтіль вбачають для себе смертельну загрозу.

В СВІТІ

● **Жан Дід**, колишній інспектор поліції у Парижі, який перший вказав на просякання військових таємниць з французької Ради Безпеки до комуністів і за це мав великі службові неприємності, тепер, як посол до парляменту, з правиці, викликав на двобій міністра судівництва в соціялістичному уряді Молле, Міттеррана. Цей останній був міністром внутрішніх справ в уряді Мендес - франса, коли вибух скандал в зв'язку з ревеляціями, зробленими Дідом, і від того часу ворогує з ним. Двобої у Франції дозволені законом і звичайно закінчуються миром.

● **Голова** японської робітничої делеґації, що їздила з відвідинами до комуністичного Китаю, вернувшись заявив, що комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай обіцяв йому випустити до кінця цього місяця на волю японських воєнних злочинців. Китайці признаються, що вони ще й досі тримають по своїх в'язницях 1,069 осіб, зарахованих до категорії воєнних злочинців.

● **До Парижу** прибув кол. президент ЗДА Гаррі Труман з дружиною, яка вперше відвідує Европу. Хоч їде він як турист, проте влаштував пресову конференцію, на якій, між іншим рішуче заявив, що не вірить большевикам, бо, мовляв, лише у першому році його президентури, вони зламали 32 договори. Труман певний, що в листопадових виборах у ЗДА виграють демократи. Панство Труманн відвідають протягом шести тижнів Італію, Австрію, Західню Німеччину, Бельгію, Голляндію і Англію. В Англії Труман дістане ступінь почесного доктора Оксфордського університету.

● **З радіовисильні** „Вільна Европа" в Мюнхені зникли два репортери, що доставляли редакції цієї радіовисильні відомості. Підозрівають, що вони перейшли до Чехословаччини з документами, які дістали в одному з таборів для втікачів. З замітки про цю подію в американській пресі виходить, що це були чехи, які вернулись „на родіну".

● **Президент Індонезії** д-р Сукарно, що із своїм 12-літнім сином перебуває з офіційними відвідинами в З'єдинених Державах, має 55 років, з яких 13 років провів у голляндській в'язниці і на політичній еміґрації, а президентом став у 1949 року, коли Індонезія, колишня Голляндська Індія, набула самостійність. Д-р Сукарно багато подорожував по світі, але до ЗДА приїхав уперше. Говорить плавко по-англійськи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СОВЄТИ І ЗАХІД

Всі останні викрутаси совєтської закордонної і внутрішньої політики виходять з обрахунку: який психологічний наслідок кожний з отих викрутасів матиме у власному громадянстві і за кордоном. Кремлівські диктатори ніби не рахуються з 200 мільйонами своїх рабів, з-поміж яких сякий-такий голос має тільки тоненька горішня верства комуністичної партії з дійсним і вирішним голосом диктаторської олігархії. Проте, вони дбайливо раз-у-раз переводять „зміни", обраховувані на здобування прихильного відгуку в масах. І вони ніби не знають, не розуміють Заходу і поводяться, у безпосередніх з ним зустрічах, як слони в крамниці з порцеляною, викликаючи несмак і кпини. Але водночас вони вміють дуже добре грати на ментальності Заходу, який мріє про мир, спокій, торгівлю і має стільки спірних справ у своєму власному гурті, що не всилі дати одностайну динамічну відсіч політичному наступові зі Сходу. Очевидно, в критичних моментах Захід здобувається на єдність слова і діла. Але, поки дійсна небезпека заслонена серпанком миролюбних фраз східніх імперіялістів, доти можна грати на західній миролюбності, дезорієнтації і нерішучості.

Від смерти Сталіна кремлівські володарі не випускають з своїх рук політичної ініціятиви. „Новий вигляд" совєтської політики, як і пізніші роз'їзди Булганіна та Хрущова до Варшави, Београду й Женеви, проголошена в цій останній „дипломатія усмішок", політично-економічна офензива на півдні Азії і на Середньому Сході, пустий, але упертий і безперервний крик про конечність співіснування і роззброєння, безупинне обвинувачення НАТО у воєнному імперіялізмі, рішуче відкидування об'єднання Німеччини, здобуття собі сильної позиції в арабському світі і вигравання його проти Англії (Середній Схід) і Франції (Північна Африка), з одночасними маніфестаціями бажання жити в приязні і торгувати з цими двома державами з очевидною ціллю відірвати їх від ЗДА, розвінчання Сталіна і скинення на його рахунок холодної війни, — все це раз-у-раз ставить Захід у позицію атакованого або глядача. Такі останні акти, як заява Хрущова про готовість співпрацювати на терені Об'єднаних Націй над замиренням Середнього Сходу, а також широко заповіджена демобілізація 1,200,000 вояків — кожний з таких кроків зокрема і всі вони разом бентежать Захід, дезорієнтують його і примушують думати над способами, як достосувати до них власну політику.

Раз-у-раз вказується на цьому місці на острах американського світу здобутись на таку динамічну відповідь совєтському наступові, як поведення дійсної визвольницької політики у відношенні до уярмлених Совєтами народів. Така політика єдино могла б змінити відношення міжнародних сил, бо відразу поставила б СССР у позицію дефензиви, доказуючи водночас всьому світові, передусім нейтралістам, що єдиною найбільш колоніяльною державою є Совєтський Союз. На превеликий жаль, покищо нема даних вірити у те, що незабаром розпочнеться американський політичний протинаступ. Єдиним світлим моментом у цій міжнародній несвітлій ситуації є нехіть Заходу, в першу чергу З'єдинених Держав, демобілізувати свою збройну силу. Проголошена Москвою редукція совєтського війська на 1,200,000 вояків не викликала іншого резонансу, як той, що 1) ніхто не може знати, чи вона дійсно буде переведена, 2) перекинення 1,200,000 робочих рук до промислу і рільництва не буде послабленням совєтського воєнного потенціялу і 3) совєтські збройні сили все одно залишаться куди сильнішими від усіх збройних сил вільних европейських держав.

Мабуть таки наймудрішу відповідь цьому новому пропаґандивному трюкові большевиків дав старий Аденауер: рішенням приспішити творення нової західньонімецької армії силою 500,000 вояків. Але до цього рішення — читаємо — спонукав його острах, що Захід, застрягнувши у стані політичної дефензиви, може настільки втратити політичний авторитет, що не всилі буде вплинути на позитивну розв'язку ні одної спірної справи, якщо цього не захоче Москва. Захід не може викликати „сенсації" такими „ліберальними реформами", як припинення кривавих екзекуцій в підвалах МВД чи перетворювання кацетів у „виховно-поправні табори". Стан західніх збройних сил ні для кого не є таємницею, кожний вояк записаний у публічній статистиці. І західніх мас не можна годувати байками. Тому неможливо протиставити подібні трюки совєтській пропаґанді, яка може черпати пригорщами з своєї щоденної мізерії. Успішне протиставлення тій пропаґанді і успішний перехід з стану дефензиви до політичної офензиви можливий тільки через силу і єдність Заходу та через розбивання совєтського колоса підтримуванням тих сил в його середині, які хочуть визволитись і його розвалити.

ЧИ ЗЛІКВІДУЄ МОСКВА КОНЦТАБОРИ?

Серед усіляких несподіванок, що, мов із мішка, посипалися з Москви після угроблення Сталіна на 20-му з'їзді, остання новинка про нібито запляноване скасування концентраційних таборів — чи не найповажніша.

Концтабори — як найвищий вияв тоталітарної диктатури, був і є потужним засобом в руках Москви для тероризування ще не ув'язненої і для приборкання духа й тіла вже ув'язненої частини населення Сов. Союзу. Концтабори, як величезний акумулятор робітничої підневільної сили, протягом останніх 20 років забезпечували диктатурі реалізацію плянів „соціялістичного перетворення природи" — побудови каналів, гребель, масове вирубування лісів на експорт, і властиве будівництво соціялізму — створення індустрії, що мала б забезпечити перемогу комунізму в цілому світі. Але рівночасно система рабської примусової праці, здійснювана через концтабори, стала в усьому світі ганебним, чорним символом м о с к о в с ь к о-большевицької диктатури і одним з найгостріших арґументів проти Москви в руках антикомуністів. Це було і є чи не найвразливішим місцем на тілі совєтської диктатури.

Тож чи можна приймати за вірогідну заяву якогось невідомого емведиста, зроблену для французьких соціялістів у якомусь поправно-трудовому таборі біля Тули?

У нормальному світі всякого роду державні реформи звичайно попереджаються детальним вивченням їх у відповідних урядових інстанціях, широким обговоренням їх у пресі, дискусіями в громадських та політичних організаціях. Навіть в абсолютистській царській Росії скасування кріпацтва в 1861 році, ще задовго до його здійснення, було предметом найширшого обміркування в суспільстві.

В країнах, де панує диктатура, всякі зміни запроваджують згори, не питаючись згоди народу. Так, зокрема, робив *Ленін*, так робили Гітлер і Сталін, так роблять тепер нові московські диктатори. На початку 1920-х рр., коли система т. зв. воєнного комунізму зайшла була в сліпий кут, проголошено НЕП — нову економічну політику, що принесла з собою цілий ряд полегш для змучених війною і терором людей. Тоді Ленін далеко стрибнув назад від осягнених „здобутків революції" — дозволив приватну торгівлю і дрібний приватний промисл, зреорганізував ЧеКа на ГПУ, дещо послабивши терористичний тиск на поневолені народи, і навіть відкрив ряд концесій, дуже вигідних для закордонного капіталу. Він тоді заспокоїв Захід і виграв на часі, щоб в слушний момент знову пограбувати (експропріювати) населення і, під ще страшнішим терором, кинути країну у жертву комуністичному Молохові.

Але ніколи диктатори не відхиляються від визначеного ними напряму і не зрікаються своїх цілей добровільно. В усіх випадках роблять це вони під граничним тиском, що загрожує самому їх існуванню. Про таке, під чим опинилася тепер московсько-большевицька диктатура, написано дуже багато, при чому в усьому досі написаному чимало є й необґрунтованої фантазії, яка творить такі образи, які хотілося б бачити її носіям. В кожному разі, незаперечним є, що спуск на хрущовських гальмах із крутої сталінської гори в „країну щасливих усмішок" подиктований причинами не тільки зовнішнього, але і внутрішнього характеру. Подиктований вимогами, що їх нові диктатори мусять за всяку ціну задовольнити, аби залишитися при владі.

Також з усього видно, що нові диктатори, як колись і *Ленін*, зовсім не думають зрікатися „здобутків Жовтня", „зраджувати ідей комунізму". Проголошенням НЕП'у Ленін, з погляду тодішніх ортодоксальних комуністів, значно далі відійшов був від ставки на комунізм, а проте в большевицькій історії цей його тактичний крок оцінено як геніяльний вихід із скрутного положення. І якщо тепер чуємо, що в Москві, у зв'язку з останніми подіями, застрелився політком від літератури, чільний совєтський письменник Фадєєв, то в 1920-х роках стрілялися, після проголошення НЕП'у, комуністи десятками. Тоді крилатою фразою серед „твердокам'яних партійців" було: „За що боролись?" Це ж тоді писав Микола Хвильовий, що „революція зайшла в раковину з калом", а молодий ще Володимир Сосюра, обурюючись проти нових панів — „непманів", бунтувався й проти ленінської політики словами:

Я не знаю, хто кого морочить,
Тільки б я нагана знову взяв
І стріляв би в кожні жирні очі,
В кожну б шляпу і манто
[стріляв.

Вірні, хоч і не зовсім „чемні" до свого вчителя, учні Сталіна, звичайно, морочити „твердокам'яних комуністів" не хочуть і плодити „непманів", як то робив Ленін, — не збираються. Опинившися після смерти Сталіна в політичних суточках і розуміючи безвихідь становища, вони використовують ленінський досвід і запроваджують новий, сказати б, „політичний" НЕП. Але виглядає цей НЕП вже інакше, як виглядав на початку 1920-х рр. у країні із зруйнованим транспортом і збуреними фабриками, із слабою, виснаженою армією і з сотнями тисяч сіл і хуторів, де чи не в кожній хаті під стріхою заховані були з останньої війни ґранати й „обрізани", готові кожної хвилини стріляти й валити неустальний ще режим.

Список „реформ"-поступок, на які пішла Москва після смерти Сталіна, досить довгий. Тут і полегші для кримінальних злочинців, і збільшення платень для службовців, і семигодинний робочий день для робітників, і деякі поліпшення в системі оплати за трудодні для колгоспників, і пенсії для старих, і амнестія для емігрантів, і запрошування чужинців відвідувати СССР, і, нарешті, оцей

(Закінчення на стор. 3-ій)

Любомир О. Ортинський

ЗА ПОКРАЩАННЯ МЕТОД ЗОВНІШНЬОЇ ДІЇ

В атмосфері паломництва на маґістралі Захід-Схід і навпаки, вітальні сальпи англійських і французьких гармат на честь червоних вожаків приглушують перестороги і апелі східньоевропейських еміґрацій до совісти світу. Доходить вже до того, що арештують югославських еміґрантів у Парижі під час перебування там Тіта, забороняють хорватом у Мюнхені святкувати їхнє національне свято. Критичний до політики коекзистенції англійський „Манчестер Ґардіян", до речі, об'єктивний до української справи, реферуючи про протестаційні акції еміґрантів у Лондоні під час перебування там „джентлменів Б і К", опис українського походу змістив під заголовком: „Народ без надії". Коли до цього додати що висліди щойно відбутої конференції 15 міністрів закордонних справ держав-членів НАТО є радше демобілізуючі і привели вже деяких політиків Заходу до погляду, що ця інституція є „мертвим ділом" — дістанемо картину сучасного міжнародного положення. На протилежному конті, — цьому, для нас позитивному, видніють більше чи менше спорадичні виступи поодиноких політиків, що ще перестерігають проти нового курсу, радше потішенням, ніж політичним потягненням, треба назвати прийняття міністром закордонних справ Англії польського генерала Андерса, а на днях його візиту в Айзенгавера. Незобов'язуючі слова потіхи на адресу сателітів (без згадки про народи СССР) скаже час від часу Доллес, і на цьому репертуар вичерпаний. Він не змінює справи, що виглядає тепер так: Москві треба довшої передишки, і Захід схильний дати її за найдешевшу ціну.

В практичній мові це означає, що перед нами довший період політичного імпасу а, може навіть в деяких країнах позиція невигідних і „державним справам" перешкоджаючих, кандидатів у лицарі незреалізованого хрестоносного походу — як іронізував цими днями один німецький публіцист.

Що коекзистенційна політика не змінить ані на йоту нашого світоглядово-політичного „вірую", що ми будемо його й далі проповідувати і твердо стояти на наших непорушних догмах про національно-державне визволення і повалення режиму тиранії та російського імперіялізму — не потребує окремого підкреслення.

Друга справа, як в зміненій політичній ситуації, — а вона буде інша, ніж період т. зв. холодної війни, — маємо ці наші догми успішно заступати і як найкорисніше провести час політичного чекання. Перегляд нашої дотеперішньої стратегії і тактики підкаже нам зміни, що їх треба перевести для більшої ефективности зовнішніх дій, зокрема в несприятливий для них час.

Не збираючись писати ані нової „програми визволення України", ані завертати до, на жаль, збуденілих вже апелів про конечність консолідації, а хоча б координації зовнішньополітичної акції, зверну увагу на два моменти, що їх можна і треба якнайскорше реалізувати навіть при наявності того стану, який в нас панує сьогодні, тобто у відсутності повної політичної сконсолідованости. Ними є: 1. поглибити зацікавлення нашими безпосередніми сусідами і шукати можливостей спільного, середущо - східньо-европейського, концепту зацікавлених народів; 2. зліквідувати політику вуличних маніфестацій до конечного мінімуму і перенести її туди, де вона має більший вигляд на успіх. Обидва завдання вимагають довшого часу, а його, мабуть, будемо мати до диспозиції.

1. Наші сусіди

Для ведення дії на користь визволення українського народу від російсько-большевицької окупації, на терені міжнародних форумів не вистачає тільки клича — УСД. Але не тільки на міжнародному полі його за мало. Для власної державницької концепції, для реальної будови і втримання держави величини України потрібною є також широкорамова концепція, в якій самостійна Українська держава могла б мати нормальний розвиток. Значить, треба вийти поза наші кордони, шукати й знаходити якусь концепцію співжиття з сусідами, яка була б для партнерів прийнятною і на довший час життєздатною. Дотепер у нас кінчилась політична мудрість на „розчленуванні СССР на національні держави", але не було проєкту створення хоча б візії тої упорядкованої, справедливої розв'язки для цього великого простору. Їх затьмарюють, несуттєві вже, граничні спори і століттями нагромаджена за „національними традиціями" народів цього простору „зла кров", так що сторонні спостерігачі, і ми самі, маємо оправдані причини побоюватись, як буде виглядати цей новий порядок. Самих побожних кличів про добросусідське співжиття, етнографічного принципу, як ключа розв'язки, доривочних святкових „спільних фронтів" тут аж ніяк не вистачає. Те, що далі за спорадичні маніфестації спільної недолі ми не вийшли, має свою причину в обосторонних ремінісценціях минулого (зокрема, у нас) і в почутті нічим неоправданої вищости, а чи ліпшого положення в деяких наших сусідів. Тим часом передумовою роблення політики є відсутність сантиментів і підхід до справ з точки національних інтересів. Ця самозрозуміла істина у нас ще не задомашнилася в такій мірі, щоб можна було спокійно говорити про „політичний бізнес". Щойно, неначе веснянки, виколюються тут і там добрі почини, які в майбутньому повинні бути поширені й поглиблені. Що це не легкі завдання — не будемо говорити. Куди легше, для прикладу, договоритись нам з грузинами, словаками, хорватами чи тюркськими представниками, з'єднати приятелів серед еспанців чи португальців, ніж наблизитися і зговоритися з поляками, угорцями, чехами чи румунами. Ніхто, одначе, не заперечить, що при всій пошані до вичислених наших дальших сусідів, а то й зовсім несусідів і повністю доцінюючи факт їхнього такого, а не іншого наставлення до української справи, таки важливішим і вирішальнішим для долі Української держави буде впорядкування відносин з нашими безпосередніми сусідами. Важливіше на сьогодні і на завтра, якщо схочемо покінчити в нашому просторі з bellum omnium contra omnes і з перманентною руїною, професійною визвольною боротьбою і нарешті зажити нормальним життям, якого наші народи так дуже потребують. Шукати зближення з зичисленими народами-сусідами і спільно опрацьовувати майбутній порядок — велике завдання, що стоїть перед еміґраціями. Бо коли б навіть авторам проєкту й не довелось його реалізувати, він буде кроком уперед, залишиться своєрідним, як казав Грабик на відчиті в Ню Йорку, „заповітом еміґрацій", і може зробити перелім у співвідношенні народів.

А коли ми вже думаємо державницькими категоріями і дивимось відважно правді в очі, то мусимо собі усвідомити, що наш найдовший кордон — з російським народом. Що Росія, навіть після повалення теперішнього режиму, буде не лише існувати, але й буде потугою (для прикладу порівняймо післявоєнну Німеччину), в цьому годі сумніватись. Твердження, що ми в стані війни з Росією і що на будь-які розмови нема місця, все ж не виключають студії цієї проблеми і навіть спроб шукання інших, ніж bellum ad infinitum, можливостей співжиття. Коли навіть приймемо, що наша північна границя буде в стані бойового поготівля ще довший час і що на еміґрації нема з ким із росіян договорюватись, то вже самий факт пізнання нашого противника вартий того, щоб цією справою більше зацікавитись, ніж це в нас діється тепер. Ми спрощуємо собі завдання, втікаючи від трудних, навіть дуже трудних, справ і проблем і дістаємо розгрішення самі від себе, мовляв — найкраще їх іґнорувати, ніж будь-яким контактом з ними сплямувати свою політичну непорочність. А це не є політичний підхід, і він радше прозраджує комплекс почуття меншовартости. Ми його мали ще донедавна відносно поляків, і час позбуватися його також відносно росіян. Бо чому має бути так, що вже сама наша зустріч з росіянами має предестинувати нас як тих, що їх „набивають в бутлю"?

А коли вже мова про сусідів, до речі буде відмітити, що в доборі наших союзників і партнерів треба застосовувати теж добір і дивитись, чи стара римська засада do ut des може мати в сучасності або майбутності застосування. Ми деколи любуємось в дуже шляхетній, але малокорисній, а то й шкідливій ролі безплатного, часто навіть непрошеного адвоката всіх покривджених. Це очевидно дуже добре свідчить про нашу моральну витонченість, але менше про політичну виробленість. Бо нашим найпершим завданням тут є таки служба власному національному інтересові, а не місія, до речі, запозичена від великої польської еміґрації минулого сторіччя — „Христа народів". Не раз уже траплялось, що в насназі такого безграничного альтруїзму ми сполучуємо нашу визвольну справу з проблемами, що є ще дуже дискусійного характеру, а ставлячи їх поруч української визвольної боротьби і кладучи знак рівняння між ними, понижуємо значення останньої. Тут таки треба бути трохи більш чулим на питому вагу тисяч гектолітрів проллятої за національне визволення української крови, ніж на місійні завдання ущасливлювання людства . . .

2. З вулиці в сальони

Поволі загальним стає погляд, що наші „масівки", демонстрації і взагалі політика протестів і траспарентів не дає вислідів, і що вона — невластива. Так, ніхто не може заперечити, що й таких метод треба деколи вжити, випроваджуючи на вулицю десятки тисяч людей. Тільки що не можна з цього виняткового середника робити єдиного сталого засобу політики. Абстрагуючи від не завжди вдалої режисури таких демонстрацій (трапилось в одному місці в Англії, що, через деяку подібність уніформи маршуючого в українському поході відділу, англійці здоровили його піднесенням правиці і . . . „німецьким привітом", а про кличі на транспарентах останньої маніфестації в Лондоні сказав кореспондент „Манчестер Ґардіян", що вони „без помислу і що публіка їх не розуміла") всі хіба погодимось, що легше випровадити на вулиці міст Заходу кілька тисяч маніфестантів, ніж пролізти кільком українцям на добрий політичний паркет і звідтам робити, що треба. Вулична маніфестація — це своєрідна еміґрантська ultima ratio, і до неї не можна при першій-ліпшій нагоді втікати як до засобу, якщо не хочемо мати сталого місця в рубриці про вуличний рух і його заколочування в бульварних ґазетах. „Паблісіті" не є зларіч, вона навіть дуже потрібна, але є куди важливіші прояви зацікавлення даною політичною справою, ніж відтовування більших згромаджень на вулиці.

Спрямувати нашу увагу і намагання саме в напрямі доступу до сальонів і дискусійних клюбів, як противаги вулицям, повинно бути нашим другим завданням, що могло б з користю виповнити нашу присутність закордоном навіть під час деконьюнктури протибольшевицької боротьби.

ВЕСНЯНЕ

Палає полум'ям весна — пожар,
Вщерть соками налилась брость
[зелена,
Несеться повінню розквітлий
[чар,
Тремтить у птичих трелях віття
[клена.

В пінистих хвилях котиться цей
[спів,
У пильній куряві п'яніють пахи,
На чатах між дубами місяць сів,
Бринять весільним росм всі
[комахи.
Грубезний конар пружиться
[з смоли,
Корою сльози скапують з живиці,
Кус зозуля крила до поли,
Держить шпак в дзьобі ключ
[до Таємниці.

РОСТИСЛАВ СНДИК

Ярослав Падох

ЧИГИРИНСЬКА СПАДЩИНА

В перші роковини смерти проф. Андрія Яковлева

(3)

Особливу увагу у своїх студіях звертав проф. Яковлів на зв'язок українського права зі західнім світом та впливи, які на українське право мали західні правні системи. Ця проблема була важлива для визначення місця України та її культури не тільки в час царського імперіялізму, коли зовнішню політику Росії у відношенні до всіх слов'янських народів визначувала образова засада, що всім слов'янським рікам слід увіллятися у єдине російське море, але й у сучасну пору, коли віковий російський імперіялізм у зміненій формі святкує тріюмфи, про які навіть не марилося коронованим архітектам російської імперіяльної ідеології. Україна завжди почувалася частиною західнього світу, а її зв'язки зі Заходом були живі й органічні. У ділянці давнього українського права виявив це талановито проф. Яковлів. Дві його монографії торкаються впливів на українське право права чеського та німецького.

У праці п. н. „Впливи староческого права на право українське Литовської доби XV-XVI в.", виданої Українським Університетом у Празі 1929 р. автор виявив, на тлі українсько-чеських взаємин та спільних старослов'янських елементів у правах слов'янських народів, вплив чеського права на право українське, зосереджуючи свою увагу передусім на трьох законодатних пам'ятниках 15-16 сторіччя, а саме: Статуті Володислава з 1423 р., Судебнику Казимира з 1468 р. та Литовському Статуті усіх трьох редакцій з рр. 1529, 1566 і 1588.

Знову ж велика монографія п. н. „Дас Дойче Рехт ін дер Украіне унд зайне Айнфлюссе ауф дас украініше Рехт ім 16-18 Яргундерт", яка появилася у видавництві С. Гірцеля в Ляйпціґу 1942 року, з'ясовує довгий і незвичайно інтересний маршрут західнього (передусім міського німецького) права на Схід, який закінчився саме на Україні. Поза нею, далі на схід, для цього типового витвору духа Заходу не було пригожого ґрунту! Автор дуже сумлінно простудіював вчаснішу, чималу літературу питання, докладно проаналізував джерела, на яких спиралася рецепція німецького міського права на Україні, а зокрема збірники права маґдебурзького, кульмського та відомої „Кароліни", та дав особливо інтересну аналізу перетворення цього чужого права в горнилі українського духа і судової практики місцевих судів на зовсім нові, хоч і сперті на запозичених зразках, правні інститути та норми. Коли зважати, що перші впливи західнього права помічаємо на Україні вже вчасно, у середньовіччі, а його діяння припинено щойно царськими указами в сорокових роках 19 століття, тоді повністю виявиться діяпазон питання та вага його дослідів. Цієї теми торкаються також інші праці А. Яковлева, для розгляду яких, на жаль, немає місця в цім огляді.

Довгі роки безпосередньої праці й десятиріччя праці посередньої присвятив проф. Яковлів студіям над найзамітнішим пам'ятником українського права 17-18 віків, монументальній кодифікації діючого права на Україні, закінчений 1743 р. Поминаючи фраґментаричні праці, які торкаються передусім історії постання того кодексу та його джерел, мусимо тут згадати про важливу монографію присвячену тій правній книзі, якої сам текст охоплює 818 сторінок друку великого (т. зв. чвірки) формату. Є це „Український Кодекс 1743 р.", що появився друком, як том 159 „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка", Мюнхен, 1949. Монографія подає історію кодексу, його джерела, та систематичний виклад його змісту за прийнятою систематикою. Складена комісією, зложеною з представників козацького, міщанського та духовного станів — знавців діючого в той час на Україні права, ця кодифікація являється пребагатим джерелом відомостей не тільки для всіх ділянок тодішнього права, але й для тодішніх суспільних та господарських відносин. До того ще кодифікатори з подиву гідною працьовитістю подали джерела, звідки вони черпали ними формульовані норми, що дозволяє встановити внутрішні і сторонні впливи на ту кодифікацію та належно зрозуміти її постанови. Саме проф. Яковлеву завдячуємо теж вияснення, чому ця знаменита книга не сталася офіційним кодексом України. Його основні студії над історією тієї книги переконливо виявили, що вже після завершення тієї величезної праці, провідні кола України дійшли до переконання, що в той час зростаючого вмішування Росії у внутрішні справи України, є більше небезпека в поґвалтуванні нею нового права, чим права давнього, освяченого віковим уживанням. Ця перша, і як досі єдина, монографія цього кодексу залишиться назавжди чоловим твором української правничої історіографії.

На кінець згадати б ще одну улюблену тематику Покійного. Це є українське давнє звичаєве процесове право. Він залюбки присвячує час студіям над дослідом над прадавніми українськими громадськими судами, т. зв. копними судами, їх виникненням, організацією та процедурою. Хоч на ту тему є в українській літературі основні монографії І. Черкаського та Р. Лащенка, то все ж А. Яковлів вніс чимало нового у своїй тонкій педантичній аналізі поодиноких норм тої інтересної спадщини типово народної правової творчости, яка сягає своїм коренем до таємних дій передісторичного судочинства. Згадати б тільки його працю „до питання про ґенезу копних судів на Україні", поміщену в журналі „Життя і Право", рік І, ч. 2. Львів, 1928, стор. 1-12, або „Околиці (округи) копних судів на Україні" — там же, рік II, ч. 1. Львів, 1929, стор. 5-19, та ще може статтю „Українські звичаєве процесуальне право" у виданні „Український Вільний Університет в Празі в роках 1921-1931", Прага 1931. Тієї тематики не відцурався проф. Яковлів до кінця свого життя. Знаходимо її в статті видрукованій в англійськім журналі ВУАН у ЗДА в 1952 році, незадовго до смерти автора. Її назва: Ukrainian Common Law Procedure. (The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. A. Vol. II, 4. pp. 365-384. New York, 1952).

На цьому й приходиться закінчити цей дуже і дуже загальний огляд праці, вельми морочливої і вельми заслуженої для своєї нації і загальної науки, людини. Ширина тематики дослідної праці, сумлінність висновків та замилування до синтези, хоча б за неї треба було платити десятиріччями наполегливих трудів, ні цінні прикмети проф. А. Яковліва уже записали його ім'я між іменами найбільш заслужених дослідників української правної спадщини.

Його ж віддана праця при кладенні зрубу відновленої в вогні революції української держави, її гідна репрезентація назовні та відданість, повна і беззастережна відданість українській державній ідеї на довгому й мозольному 83-річному життьовому шляху, що провадив з гетьманського Чигирина до хмародерного Ню Йорку, вони збережуть Його ім'я незагубленим серед злиднів еміґрації та передадуть як символ шляхетности і вірности наступним, щасливішим українським поколінням.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

У 50 ЛІТТЯ ЗАКОНУ ПРО ФЕДЕРАЛЬНУ ПЕРЕВІРКУ М'ЯСА В АМЕРИЦІ

Дня 30 червня мині 50 років, як Конгрес ЗДА ухвалив закон про перевірку м'яса і м'ясних продуктів в Америці. До того часу діяв закон з 1890 року, щ зобов'язував тільки перевірку м'яса на вивіз — експорт. І нині, з перспективи 50 років, може кожний американець, а головно ветеринарний лікар, бути гордий із користей того ж закону. Хай мені, як одному із новоприбулих а тепер федеральному вет. лікареві буде вільно посвятити тих кілька рядків з нагоди золотого ювілею того ж закону.

До 1906 року панував неладад в закупі, в зарізі, в перерібці і продажу м'яса, це були дійсні „джунглі" в м'ясній індустрії. Законом із 1906 року це все унормувалось. Поволі вся м'ясна індустрія підпадає під охорону-приписи закону. Вже в 1907 році біля 700 різень в 200 містах Америці мають федеральну перевірку м'яса, а нині вже 1145 різень підлягає тій же перевірці.

Цей закон про перевірку м'яса має сім галузей, тобто напрямних в своїй дії. Найперше держава дає дозвіл — згоду на будову і влаштування різні та всього, що є зв'язане із гігієнічним і санітарним перебігом цілого процесу — зарізу та продукції. Розуміється, що те все із розвоєм техніки і гігієни змінюється і найновіші здобутки примінюються. Вже нині немає в новітніх різнях нічого із дерева, а вся споруда із заліза, і то відпорного на ржавіння. Відтак держава дбає про перевірку ще живих тварин, опісля убитих, а головно органів тих тварин. Перевірка обіймає теж приготування м'яса на переріб. Цілий перебіг продукції, складники продуктів, пакування і транспорт, все те є пережене законом і докладно перевірюване. Закон нормує поступування із нездоровими тваринами, як теж і з нездоровим м'ясом чи м'ясним продуктом. Вкінці закон наказує перевірку хемічну, бактеріологічну, патологічну і зоологічну.

Всю ту докладну перевірку від прибуття тварини на ринок аж до висилки вже готового продукту на продаж доглядають ветеринарні лікарі й інспектори.

Кошта перевірки поносить кожний громадянин чи мешканець Америки, і то виносить 9 центів річно, а на одну штуку припадає 15 центів річно. Убивають в Америці річно і перевіряють 100,000,000 штук, що дає 25 більйонів фунтів м'яса. На одного чоловіка припадає річно 160 фунтів м'яса, тому і не диво, що американці належать до найкраще відживлених людей в світі.

Знаком федеральної перевірки м'яса, м'ясного продукту, свіжого чи вудженого, соленого чи мороженого, є голуба, кругла печатка із написом „перевірене" та числом різні чи фабрики.

З повним довір'ям можна купувати і споживати те, що федерально перевірене, бо м'ясо чи продукт походить із докладно перевірених тварин і приготоване старанно і гігієнічно.

Д-р В. Помірко

ЧИ ЗЛІКВІДУЄ МОСКВА КОНЦТАБОРИ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

пробний бальон з ліквідацією концтаборів. То дарма, що всі ці „державні акти" дуже сумнівної вартости, бо ж і обіцяної зміни кримінального кодексу досі не здійснено, і після поліпшень в оплаті трудоднів матеріяльне становище колгоспника кричущо жалюгідне, і запровадження семигодинного робочого дня навіть для СССР не є жадним осягом, бо такий день був уже подекуди запроваджений перед війною; а потім скасований, і, нарешті, приобіцяні пенсії, хоч би їх підвищити навіть удвоє, не забезпечать пенсіонерам бодай прожиткового мінімуму.

Усі ці „реформи" складають нові диктатори на купу, а в тій купі — і підступні гачки для легковірних, і грушки на вербі для дурнів, і таки справжні поступки, конкретні полегші для змученого населення, вимушені на диктаторах тиском обставин або роблені ними в плановому порядку „ліквідації сталінської спадщини", яка мала б скріпити їхні власні позиції. У тій зливі „реформ", що переходить також над нашою батьківщиною, як видно, не завжди диктатори однозгідні. Приглушені удари боротьби за владу, що точиться за мурами Кремлю, доходять до нас то слабшим, то сильнішим відгомоном. І не завжди правильно хід цієї боротьби ми відгадуємо. Чи це дійсно, наприклад, посварилися цими днями два пресових органи червоної армії „Красное Знамя" і „Военный Вестник" в оцінці Сталіна, чи був це лише один з багатьох трюків, розрахованих на те, щоб дезорієнтувати читачів в дійсній ситуації?

Вертаючись до сенсаційної заяви про буцімто заплянноване скасування концтаборів, треба передусім зважити на можливий ефект, що його викликало б це скасування. Без сумніву, був би він великий, а для нових диктаторів позитивний. Офіційне оповіщення про ліквідацію системи примусової праці спантеличило б ще не одного державного мужа на Заході, породило б на світ ще не одного симпатизуючого Москві „нейтраліста" і скріпило б позиції західніх компартій. Немащо казати, як зустріло б цю реформу стероризоване Сталіним населення СССР. Але ця реформа була б рівночасно найдошкульнішим ударом по совєтській економіці — ударом, що позбавив би її мільйонів дармових рабських рук, і страшним розкриттям закуліс режиму, коли мільйони людей вернулися б з большевицького пекла, щоб розповісти про нього своїм близьким і знайомим.

Ширина засягу „реформ", що його взяла Москва, запроваджуючи новий, „політичний НЕП", промовляє за те, що також і системи використання примусової праці не може вона поминути. Щось і в цій справі вона зробить — чи то зліквідує насправді якусь частину найстрашніших „таборів смерти", законспірувавши решту від непокликаного ока, чи позамінює їхні вивіски на якісь менш одіозні і припинить на якийсь час практику „масових наборів" до цих таборів, як то робилося досі при всяких чистках, чи лише облегшить таборовий режим і встановить для вже нібито „добровільних" в'язнів платню нарівні з звичайними робітниками. В тому напрямі щось уже навіть робиться, і якусь частину концтаборовиків, які за Сталіна мали б згинути, випускають на „совєтську волю". У зв'язку з цим, без сумніву, стоїть і нова кампанія Хрущова з вивозом на Сибір 500.000 „добровольців" — комсомольської молоді, яка має замінити собою дотеперішніх в'язнів у розбудові нових індустріяльних осередків.

Але, незалежно від усього цього, хоч і в менших можливо розмірах, совєтська каторга залишиться, як залишиться й колгоспна система, і система державного визиску робітників, і національне гноблення завойованих Москвою народів, і все, з чого складається суть диявольського режиму. Бо й під найбільшою внутрішньою пресією годі змусити вовків перестати їсти м'ясо, а живитися натомість травою.

В. С-ко

ФІПЕКС

П'ЯТА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ФІЛАТЕЛІСТИЧНА ВИСТАВА

В суботу 28 квітня ц. р. відкрито у величавій, новозбудованій за 35 мільйонів долярів будівлі — Колісею при 8 Евеню і 58 Стр. в Ню Йорку велику Інтернаціональну Філателістичну Виставу, яка стала атракцією дня не тільки Ню Йорку, але й цілої країни. Відкриття філателістичної вистави на одну годину попередила церемонія відкриття Колісею, на якій губернатор Гарриман назвав цю нову будівлю „новим чудом світу", а посадник Ню Йорку Вагнер „чудом модерного світу". Промовці підкреслювали, що ця подія матиме для Ню Йорку велике значення, підносячи його в очах світу, як центр культури та торгівлі. Рівночасно з відкриттям Інтернаціональної Філателістичної Вистави відкрито в тому будинку також Національну Фотографічну Виставу та Інтернаціональну Виставу Автомобілів.

Однак ФІПЕКС стала найбільшою атракцією, притягаючи вже в перших двох днях десятки тисяч відвідувачів. Немало до цього причинився генеральний поштмастер А. Саммерфілд, який з нагоди ФІПЕКС-у випустив низку поштових видань, що продаються під час вистави, а саме бльок, на якому зображена 3 ц. фіялкова марка і 8 ц. синьо-червона з образом Статуї Свободи, 3 ц. пропам'ятна марка з видом Колісею і Монументу Колюмба, 6 ц. коверта повітряної пошти та двоцентова поштівка з трикутною двокольоровою маркою ФІПЕКС. На виставі відкрита кольосальних розмірів біржа поштових марок, бо до Колісею з'їхалися з цілої Америки і з Европи багато філателістичних комерційних фірм, виставляючи на продаж марковий матеріял великої вартости. Передбачується мільйонові обороти з продажу марок. Самі тільки офіційні американські поштові чинники передбачають продаж своїх чотирьох випусків в часі тривання вистави на суму 1,500,000 дол., для чого поштова управа зайняла велику площу під уладження поштового уряду на виставі.

Беручи до уваги саму виставу треба відмітити, що ця П'ята Інтернаціональна Філателістична Вистава в Ню Йорку перевищає своїми розмірами всі дотеперішні. На двох поверхах Колісею розташована вистава, де, крім комерційних кіосків і різних філателістичних товариств, вміщено 2.300 вітрин, а коли брати до уваги, що кожна вітрина вміщує пересічно 14 листків з марками, то загальна сума виставлених альбомових карток переховує 222,000. У виставі бере участь 60 держав з усіх закутин світу, виставляючи найрідкісніший марковий матеріял. Найкраще, побіч ЗДА, зарепрезентована Швайцарія зі своїми прекрасними і по-мистецьки оформленими марками.

Найбільшою сенсацією вистави являється одна марка Британської Ґвіяни за 1 ц. з 1856 р., 50.000 долярів катальогової вартости. В дійсності її вартість далеко вища. Власник цієї марки невідомий і його ім'я зберігається в найбільшій дискреції. Йому оферовано вже за ту марку 100,000 дол., але він цю оферту відхилив. Історія цієї марки, її поліви та її постійної зростаючої вартости найбільш фантастична, як собі можна це уявити. Цю марку можна оглянути на виставі. Це одинока нагода побачити такий раритет.

Приблизно 700 збирачів з усіх закутин вільного світу, за виїмком Москви і сателітних країв, бере участь у виставі, виставляючи дорогоцінні збірки поштових марок, і бажає якнайкраще зарепрезентувати свою батьківщину. Більшість тих збірок премійовані і нагороджувані на крайових виставах поштових марок. Україна репрезентована збіркою д-ра Є. Котика, голови Союзу Українських Філателістів. Д-р Є. Котик виставив вже кількакратно нагороджену, спеціялізовану збірку Поштової Округи Одеса. По-мистецьки оформлена, вона робить дуже миле враження і притягає глядача. Зарепрезентовані всі типи одеської Округи, серед яких знаходяться справжні раритети. Збірку автора цих рядків, Поштову Округу Харків, Катеринослав і Полтаву Управа ФІПЕКС-у не допустила до участи у виставі, мотивуючи свою відмову браком місця. Увагу українського глядача займе ще збірка Росії, власність д-ра Сейлсбері з Филаделфії, де в одній вітрині виставлені марки України, а саме надруки тризуба на ювілейній серії Романових з 1913 р. На жаль, побіч вартісного матеріялу, як міністеріяльна серія та інші, поміщені там загальновідомі підробки.

Крім цього треба відмітити ще збірку п. Ернеста Розенфілда з Ню Йорку, яку належить зарахувати як таку, що входить в засяг української філателії, а саме перша повітряна пошта на українських землях з часів облоги Перемишля москалями в рр. 1914—1915 та військова курієрсько - повітряна пошта Київ — Відень, Київ — Львів та Київ — Будапешт з 1918 р. В двох вітринах виставлені вартісні і дуже рідкі коверти з докладним описом історичних даних розвитку обидвох поштово-повітряних сполучень. Вистава тривала до 6-го травня.

Я. Петеш.

УСПІХ МОЛОДОГО УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВЦЯ

На рекомендацію Департаменту Математики Колюмбійського Університету, Сенат цього Університету на своєму засіданні в дні 7-го травня ц. р. призначив п. Володимира Петришина з Патерсону, Н. Дж., на становище лектора математики Колюмбійського Університету на академічний рік 1956/57.

Володимир Петришин почав свою середню освіту у Львові 1941 р., а закінчив в українській гімназії в Берхтесґадені, Німеччина. Закінчивши гімназійну науку, студіював на Високій Школі в Мюнхені. Весною 1950 року Вол. Петришин приїхав разом із своїми батьками до Америки, де після кількох місяців праці, він почав продовжувати 3 лютого 1951 року свої студії на Колюмбійському Університеті в Ню Йорку. В червні 1953 р. Вол. Петришин одержав з відзначенням диплом бакалявра Науки, а в червні 1954 р. диплом Маґістра Математики. В вересні 1954 р. Нотр Дейм Каледж оф Стейтен Айленд прийняв п. Петришина до штабу своїх викладачів на становище інструктора математики, де він й викладає досі. Крім своєї інструкторської праці п. Петришин далі продовжує свої студії на Калюмбійському Університеті.

Не зважаючи на свою інструкторську працю та студії, п. Петришин всеціло включився в український студентський рух в Америці. Під теперішню пору він є заступником голови СУСТА та заступником голови Українського Студентського Фонду.

Виставка абстрактного мистецтва з участю О. Архипенка

Нюарк, Н. Дж. — В приміщеннях музею в Нюарку відбувається виставка абстрактного мистецтва, що покриває період від 1910 року до сьогодні. У виставці бере також участь Олександер Архипенко. Він заступлений на виставці скульптурою „Торсо в просторі" з 1935 року. Виставка охоплює малярство, скульптуру і мобільні форми. Заступлені різні напрямки абстрактного мистецтва: кубізм, футуризм, синхронізм, супрематизм, конструктивізм, сюрреалізм і ін. Окреме місце призначене найновішим творам американських абстракціоністів, що в останніх часах все більше унезалежнюються від европейських. Виставка відкрита до 10-го червня. Під час виставки музей улаштовує доповіді про абстрактне мистецтво.

З наших буднів

ПРОБЛЕМИ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

Тут буде мова не так про молоде, як наймолодше покоління, таке, що рідного краю не пам'ятає, а про табори, чи німецькі „приватки" знає дуже слабо. Для нього життя почалося тут, в Америці.

Що з тих дітей виросте? . . Скільки, так би мовити, відсотків з такої малої істоти припаде Америці, скільки залишиться нашій „нещасній" (як любить казати п. Маринович) Україні?

Думки старшого покоління в цій справі, інколи, радикально поділені. Песимісти, в тому числі багато бездітних самітняків, твердять безапеляційно, що це для нас пропаще покоління.

Оптимісти не такі то впевнені в своїх твердженнях. Правда, зустрічав я і таких батьків, які присягалися, що з їхніх дітогок будуть 105-процентові націоналісти і на доказ тієї істини казали дітям деклямувати різні патріотичні віршики, наприклад, — „Українець я маленький" і т. д.

Хлопчик (чи дівчинка) не хоче зразу деклямувати, торгується:

— А дозволиш мені, мамо (чи татку), почитати потім „камікса? . ."

Торг-у-торг — за ціну одного відбубнесного віршика в українській мові, дитина дістає дозвіл прочитати книжечку „камікса".

Та більшість батьків, здається, вже погодилися з фактом, що („як не поїдемо додому!") їхні діти будуть „трохи інші українці, як ми", хоч для України зможуть багато дечого зробити, навіть як американці... Тут зараз наводиться, як приклад, проф. Добрянського, чи адвокатів Пізнака, Ярему, чи й інших „тут" народжених. Мовляв — ці України ніколи не бачили, а обстоюють нашу справу краще, як дехто з „там" народжених.

— Наша Оля ходить до англійської школи — іншої в нас немає, — розповідає молода мати. — В хаті вчимо її по-українськи, передплачуємо „Веселку", але про так звану „політику" стараємось якнайменше говорити в приявності дітей. І уявіть собі історію: в школі діти дістають задачу на тему: „Моя найбільша мрія". Що ж написала на цю тему моя 8-літня доня?. . „Моя найбільша мрія, щоб Україна звільнилася з совєтської неволі". Скажіть — звідки це прийшло їй до голови? . .

— З серця! — підповіла мамі бабуня.

Може бабуня має рацію. Може мама вспіла прищепити доні патріотичного духа сама, не знаючи коли, без напихання її силоміць патріотизмом, як „бейбіфудом". Бо важне не лише те — скільки ми того духа прищепимо, але як його прищеплюється. Ідеальної рецепти в цій справі ще ніхто не винайшов, але шукати якогось „способу" треба.

Один з таких „способів" вибрав Український Музичний Інститут, що поставив собі за завдання — виховання українського музично-мистецького доросту і за час свого 4-літнього існування домігся вже помітних успіхів в цій ділянці.

То ж варто буде погути в найближчу суботу, 19-го травня, організований Муз. Інститутом „Великий Концерт Видатних Талантів", що й буде свого роду мистецьким звітом частини нашого молодого покоління перед старшим громадянством.

Молоде покоління сподівається, що не звітуватиме перед порожніми кріслами.

Так же само управа Українського Театру в Америці сподівається, що громадянство Ню Йорку й околиць відзначить сторіччя народин Івана Франка масовою участю в прем'єрі поеми „Мойсей", яка відбудеться в неділю 20-го травня ц. р.

Ікар.

Якщо бажаєте дійсного відпочинку на час своїх **ВАКАЦІЙ**, Ви зарезервуєте собі вже тепер місце в затишньому

ПАНСІОНІ КУЛИНИЧІВ

полож. в лісистих ГОРАХ "CATSKILL", 100 миль на північ від Ню Йорку.

До винайму є 20 кімнат: одно- дво- три- і чотири особові — з харчами і без. Кімнати без харчів в ціні від 100—140 дол. за цілий сезон — 2 місяці. Родинна кімната на один тиждень — лише 18 дол. з уживанням кухні та холодільників.

Достава харчів буде забезпечена Зарядом Оселі. В цьому році віднаймаємо від властителів рік вільний доступ на купання для Гостей.

Кожньої суботи авто Пансіону буде забирати з Ню Йорку до Оселі по 5 осіб-Гостей.

По ближчі інформації писати або дзвонити:

D. KULYNYCH — Tel.: HA 6-3616
35-64 — 89th Street — Вечором між 9-11-ю
Jackson Ht's 72, N. Y. — Ранком між 7-9 -ю

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО В АМЕРИЦІ, Філія Метрополії Ню Йорк

повідомляє членів та прихильників, що

ДНЯ 26-го ТРАВНЯ 1956, год. 7:30 вечором

в домівці Народного Дому, 140-142 2-га Ave., Н. П.

відбудуться

СХОДИНИ ЧЛЕНІВ Т-ва

з реф. **Д-ра Степана Банаха**, на тему:

„Комплікації холецистектомії".

Проситься членів Т-ва та прихильників про численну участь

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО - МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ, Н. П.

149 — 2nd Avenue, New York, N. Y.

П'ЯТНИЦЯ 25-го ТРАВНЯ 1956, год. 8-ма веч.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Заля Lauter Hall, 561 Broad Street, Newark, N. J.

СУБОТА 26-го ТРАВНЯ 1956, год. 5-та пополудні

ВЕЧІР ФОРТ. КОНЦЕРТІВ

ВИКОНАВЦІ:

ТАІСА БОГДАНСЬКА — ГАЛЯ КЛИМ

В програмі: Бетговен, Вебер, Ґрiг.

Окружна Рада Союзу Українок Америки У ФИЛАДЕЛФІЇ

повідомляє, що вшанування

бл. п. Олени **КИСЛЕВСЬКОЇ**

відбудеться

В НЕДІЛЮ 20-го ТРАВНЯ 1956 р.

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

відправиться

в Катедрі Непор. Зачаття — о год. 12-ій

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

в домівці СУА (909 Н. Френклін) — о год. 1-ій

Українське Громадянство просимо до численної участи.

Одинока в Ню Йорку українська взуттєва крамниця

KARPATY SHOES

153 Second Ave. (bet. 9 & 10 Sts.) New York City

Tel.: ALgonquin 4-1893

Поручає доброякісне і добірне взуття для всієї Родини по догідних цінах.

НА ЛІТО!

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY

(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню)

Щойно одержано новий транспорт ІМПОРТОВАНИХ КАПЕЛЮХІВ на літо — Панама-Банґорас непромокальні від $1.75 і більше. Маємо також власного виробу найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах та відомої марки капелюхи KNOX. Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON" й інші з короткими рукавами від $1.10 вгору. Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: дощевики, парасолі, імпортовані светери, краватки, шкарпетки, паски, шалики й купелеві одяги і інші речі.

Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи.

● Отворено щоденно до 8-ої веч., в суботи до 10:00 ●

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE (East 8th St. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

ЗБОРИ ДЛЯ ВИЗВОЛЕННЯ

В П'ЯТНИЦЮ 25-го ТРАВНЯ

год. 7:30 вечора

TOWN HALL

Sponsored by

AMERICAN FRIENDS OF THE CAPTIVE NATIONS

для

ВИЗВОЛЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ КРАЇН...
ЗВІЛЬНЕННЯ ДЕПОРТОВАНИХ З НЕВІЛЬНИЧИХ ТАБОРІВ ПРАЦІ...
ОХОРОНА ВТІКАЧІВ ВІД ЧЕРВОНИХ АГЕНТІВ...

Доповідачі:

Senator WILLIAM F. KNOWLAND
General WILLIAM J. DONOVAN
Congressman HARRISON WILLIAMS
General WLADYSLAW ANDERS

Co-Sponsors:

International Rescue Committee — Catholic War Veterans, — Department of New York — Jewish War Veterans — Veterans of Foreign Wars Department of New York — Ukrainian Congress Committee — Assembly of Captive European Nations.

ПЛЯНУЙТЕ СВОЇ ВАКАЦІЇ НА СОЮЗІВЦІ

Уже 30 травня відкривається цьогорічний ВАКАЦІЙНО-ВІДПОЧИНКОВИЙ СЕЗОН

на оселі УНСоюзу в горах Кетскил в Керґонксон, Ню Йорк.

Спеціяльно знижені ціни до 30 червня.

Гарні відновлені кімнати. — Знаменита кухня. Купальний басейн.

Відповідні культурні та розвагові імпрези.

З уваги на передбачений рух в сезоні, найкраще вже тепер зарезервувати собі місце виповняючи внизу формуляр (по-англійськи) та пересилаючи його на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N. Y. — Telephone 8105

Name .....

Address .....

Enclosed is reservation deposit $..... for ..... persons,

1. ..... 2. .....

3. ..... 4. .....

Date of arrival ..... Time .....

for ..... weeks.

Увага! Ню Йорк й околиця!

СВЯТО ГЕРОЇВ

На Святі промовлятиме почесний голова ООЧСУ інж. ЄВГЕН ЛЯХОВИЧ.

ООЧСУ, Інк. Другий Відділ, СУМА — Осередок ім. Т. Чупринки, Т-во б. Вояків УПА, ПАБНА, Т-во Укр. Політ-В'язнів, Студентське Т-во ім. М. Міхновського в Ню Йорку, під протекторатом Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку,

влаштовують

в суботу, 26-го травня б. р.

В ЗАЛІ JUNIOR HIGH SCHOOL при AVE. "B"

(між 4—5 вул.) в Ню Йорку

присвячене роковинам смерти

сл. п. Голови Директорії і Головного Отамана Військ У.Н.Р.

СИМОНА ПЕТЛЮРИ,

сл. п. Команданта Української Військової Організації та Голови Проводу Організацій Українських Націоналістів

полковника **ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ**

сл. п. Голови Генерального Секретаріяту та Генерального Секретаря Військових Справ У.Г.В.Р., Головного Командира У.П.А., Голови Проводу Організацій Українських Націоналістів на Українських Землях

ген.-хор. **ТАРАСА ЧУПРИНКИ**

та всіх відомих і невідомих героїв, що полягли в боротьбі за Волю України.

В програмі виступлять: **Аліція Бучинська, Іванна Кононів, Лев Рейнарович, Ігор Соневицький, квартет „Бандури" в складі — Галина Хамула, Люба Ткачук, Роман Левицький, Володимир Юркевич.**

ПОЧАТОК о год. 7-ій веч.

Проситься всі українсько-американські Організації, Установи, Товариства та Українське Громадянство взяти участь в тому святі.

Комітет.

ГОСПОДИНЯ

до ведення пансіону, за винагородою або на свій рахунок, потрібна від 1. червня ц. р. в літнищу „ЧЕРЧЕ". — Винагорода після умови.

Зголошення слати на адресу:

ЧЕРЧЕ
133 Lafayette Ave., Trenton, N. J. — Tel.: EX 2-4213

Управа.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР ПРЕЗЕНТІВ

ЗНАНИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ЮВЕЛІРНИЙ МАГАЗИН
власник ОЛЕКСАНДЕР БРАНДТ
KARS JEWELERS
218 E. 14th St., New York 3, N. Y.
між 2-3 Ave., близ. кіна Jefferson
Tel. GRamercy 3-5875

Тризуби з 14 кар. золота

ВЛАСНА ФАБРИКА ЮВЕЛІРНИХ ВИРОБІВ
Власний імпорт швайцарських годинників і оригінальних частин до направ.

Заки прийдете до нас, справдіть ціни в інших крамницях, а переконаєтеся, що наші товари є значно дешевші і найліпшої якости.

МУЖЕСЬКІ СИГНЕТИ від $19.95 | ОБРУЧКИ золоті від $9.50 | БРИЛЯНТИ ґарантовані від $49.50

В нас найбільший вибір ювелірних виробів по найнижчих цінах.

Великий вибір імпортованих годинників як Omega, Longines, Schaffhausen, Eterna, Cyma, Tissot і т.д.

Наша годинникарська робітня є рекомендована через фірму Омеґа, годинники провіряється на спеціяльнім електричнім апараті. Ювелірна робітня при крамниці, виконує всі замовлення і направки докладно і точно під керівництвом власника. Гравірювання зараз на місці.

Наш клич — безоглядна чесність, великий оборот при малім зиску.
На бажання сплати.

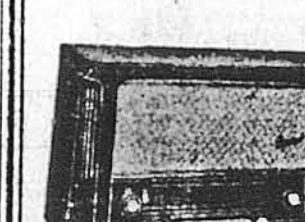

TELEFUNKEN — найліпші імпортовані німецької продукції короткохвилеві радія Hi Fi, 12 ламп, 6 голосників, з ґарантією відбору всіх европейських станцій. Моделі "Opus" $269.99, "Operetta" $174.95 й інші від $49.95. Українські машинки до писання від $55.95; імпортовані німецькі фотоапарати від $29.95. Великий вибір патефонів, електричних приладів.

Приймаємо поштові замовлення. Жадайте наших безплатних КАТАЛОҐІВ.
Склеп відкритий щодня від год. 9-9 вечора, в неділю від 1 до 4 пополудні.

УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА

виготовляє на замовлення нові футра та переробляє уживані футра по найновіших фасонах.

ЖАКЕТИ
НАКИДКИ
СТОЛІ

ПРИСТУПНІ ЦІНИ. • ДОГІДНІ СПЛАТИ.

КУНИЦІ
КАМІННІ І ЛІСОВІ
МІНКИ
СОБОЛІ

ТАКОЖ ПРИНИМАЄМО ДО ПЕРЕХОВУВАННЯ НА ЛІТНІЙ СЕЗОН.
• ВІДБІР І ДОСТАВА НА МІСЦЕ •
J. WUJKIW, Inc.
MFG. FURRIERS
111 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y. — Tel. SPring 7-8710

• РОЗШУКИ •

Пошукую сестрінка МИКОЛУ МАЗУРИКА, з села Нагірянка, повіт Бучач. Він виїхав молодим хлопцем до Німеччини. Хто знав би його або він сам, прошений подати свою адресу:
KYRYLO MARTYNIUK
59 Boardwalk, Annadale Beach
Zone 12, Staten Island, N.Y., USA.

• РІЖНЕ •

АРКА
48 E. 7-ма вул. в Ню Йорку
(Тел. GR 3-3550)
МАТЕРІЯЛИ ДЛЯ ВИШИВАННЯ
Гуртом і детайлічно.

META Jewelers — WATCHES JEWELRY RADIO — 201 E 14th ST — NEW YORK 3 N.Y.

ВЖЕ ПРОДАЄТЬСЯ В ЗДА!
Щоб мати прекрасний молодий колір обличчя, уживайте справжнього
MORFOSA BEAUTY CREAM
КРЕМ ДЛЯ ОБЛИЧЧЯ

Під впливом Morfosa Beauty Cream шкіра на обличчі зм'якшується, білішає і набуває природньої краси. Крем Морфоза усуває вугрі, очищає пори і знищує висипки та прищі. Крем Морфоза звужує розширені пори, зміцнює шкіру і забезпечує їй привабливий молодий вигляд.
ЗАМОВЛЯЙТЕ НЕГАЙНО!
$1.35 за слоїк (2 унції) плюс 15 центів за пересилку.
NEW CASTLE LABORATORIES
Dept. A. Box 592
Toronto, Ont., Canada

• ПРАЦЯ • Help Wanted—Female •

МЕДСЕСТРИ
До загальної праці
Праця на цілий день, або кілька годин денно, вечорами або вночі.
Зголошення від 9-ої рано до 5-ої попол.
NURSING HOME
St. Elizabeth's HOSPITAL
104 South Broad St.
Elizabeth, N. J.
Tel. ELizabeth 5-3100

• PROFESSIONALS •

„ҐРАДУОВАНІ" МЕДСЕСТРИ
Загальна праця.
Години: 3-11 P.M. — 11-7 A.M.
$250 місячно, $20 екстра за нічну працю.
ST. FRANCIS SCHOOL OF NURSING
25 East Hamilton Pl.
Jersey City, N. J.
OLdfield 3-1050
Позамісцеві телефонувати "collect".

DR. ANNA MESSING
ЛІКАР З ВАРШАВИ
Косметика, лікарське усунення всіх вад цери, зайвого волосся, зморщок, "Facial Uplift" без операції.
Приймає після умови.
Телеф.: PLaza 7-1282
130 West 57 St. New York City

Читайте щоденник „Свободу"

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що, змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10¢ за виготовлення нової адресової клішi, а члени УНСоюзу ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

• AUTO •

ПОЗІР! НЮАРК! ПОЗІР! НОВИЙ ШЕВРОЛЕТ—рік 1956 з непередбаченої причини до продажу. По ближчі інформації телефонуйте:
BI 3-6997, NEWARK. N. J.

• REAL ESTATE •

ПРОДАЖ МОЛОЧНИХ ФАРМ
в українській околиці.
Пишіть за безплатними каталогами.
VIC'S FARM AGENCY
Neillsville, Wisconsin

ПРОДАЄТЬСЯ на БРОНКСІ на розі гарної евеню 9-род. мур. дім зі склепом (ґросерия). Один модерний баксов. апарт. буде вільний. Олив. огрівач. Дім та ґросерия дають більше, як 7,000 дол. чистого прибутку на рік. Ціна 30,000, готівки 10,000. Там же продається 8-род. мур. дім на оливу за 14,000, готівки 4,000. Дзвонити до 10 зрання та 7-9 увечорі: AU 1-0194.

• ПРАЦЯ • HELP WANTED—MALE •

Пошукується ГОЛОВНОГО КУХАРЯ на „СОЮЗІВКУ".
Голоситись у Головній Канцелярії УНСоюзу:
83 Grand St., Jersey City, N.J.
Телеф. HE 5-8740

НАГОДА для молодого мужчини у віці від 20 р., щоб навчитися бизнесу у загальнім "hardware store" і доставі. Мусить вміти провадити вантажне авто. Голоситись щодено
HANDY HARDWARE HOUSE
180 Ocean Ave., Jersey City, N. J.

ЗАРАЗ ДО ЗАЙНЯТТЯ праці для мужчин до продажу славного "GOOD HUMOR" МОРОЗИВА, яке найбільше продається в Америці.
Високі заробітки. Добрі проценти. Приємна праця на свіжім воздусі.
Платиться всі витрати.
Голоситись 9-5 щоденно включ. суботу.
TRUCK & TRICYCLE DIV.
664 South 15th St., Newark, N. J.

ЧАСТИННА ПРАЦЯ
Оперейтори токарних машин, "Bridgeport Operators" звиклі до праці при ротаційнім столі. Мусить мати щонайменше 5 років досвіду при експер. авіяційних частинах. 5 год. праці в ночі, починаючи від 6 год. веч. і в суботу, як потрібно.
EAST WINDSOR TOOL & DIE CO.
Town Street Route 5
Warehouse Point, Conn.

"CABINET MAKERS"
з досвідом. Постійна праця, добра платня. Голоситись:
Bilt Rite Lumber & Mill Work
285 Woodbridge Ave.
Highland Park, N. J.
Charter 9-7100

ПОТРІБНІ МАЛЯРІ
Найвищі ставки платні.
CLIFTON, N.J.
Tel. PRescott 8-7215
по 6-ій год. вечора.

JIG BORER OPERATORS
BULLARD OPERATORS
ENGINE LATHE OPERATORS
Денна і нічна „шифта". 5 днів в тижні. Всі користі. Добра нагода. Багато надчисельних годин.
EAST WINDSOR TOOL & DIE CO.
Town St. — Route 5
Warehouse Point, Conn.

ПІДДЕРЖУЙМО КЛИЧ „СВІЙ ДО СВОГО":

ПАЧКИ ДО ЕВРОПИ І ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ
Ґарантована доставa
Матеріяли на убрання, плащі і сукні, полотна на постіль та білизну, живностеві пачки і всілякі лікарства.
Мито за посилки платиться у нас і Ваші рідні і знайомі не платять вже при одержанні посилки нічого.
ПИШІТЬ ПО КАТАЛОГИ.
J. NAWROCKI AGENCY
617 Grove St., Irvington 11, N.J.

• ВАКАЦІЇ •

ВАКАЦІЇ
2 & 3 род. бонґала, свіжо відновлені. Прив. лазнички, пральня, город до забави. Прив. озеро, даром купіль і лодкування. Помірковані сезонові ціни. Український заряд. На бажання інфор. обіжник. Також на продаж площі і літні бонґала. Помір. ціни.
JOHN MAGREL
P. O. Box 1, Neversink, N. Y.
Telephone Liberty 167M1

• Business Opportunity •

ВЕЛИКА НАГОДА
$17,500. На продаж дім і добре поставлений бизнес. Радіо, платівки і електричні приладдя. Продається і окремо — бизнес $3,500. Добре положення при Broadway. Добра нагода — справжня копальня золота.
Інформуватись:
S. MALINOWSKI
364 Broadway
Bayonne, N. J.
Tel. HE 6-5448

НА ПРОДАЖ БАР І ҐРІЛ при головнім гайвею. Suffolk County, L. I. Тижневий оборот $550. Ціна $8,500, половина готівки.
JOHN GROSSMANN
133 E. Main St., Babylon, L.I.,N.Y.
Також на продаж багато іншого рода бизнесів. Пишіть або телефонуйте:
Mrs. J. ZAWYRUCHA
Mohawk 9-1104
вечорами MO 9-5314

Hallett & Hallett
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Since 1854
HALLETT HOMESTEAD
FLushing 9-0062
Northern Blvd. & 147th St.
Flushing, L. I., N. Y.
Howard L. Hallett, Jr., Lic. Mgr.
Wesley Hallett, Treasurer

ОЩАДЖУЙМО В НАЙБІЛЬШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЧІЙ КАСІ!
РІК ОСНОВАННЯ — 1915.
UKRAINIAN OFFICE OF
THE PARMA SAVINGS CO.
Член у Federal Home Loan Bank & Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
Платимо 3% за ощадності.
Відсотки обчисляємо що півроку.
Принимаємо ощадності й поштою.
Виплачуємо ощадності також і поштою, а навіть телеграфічно.
► СКОРА И СОЛІДНА ОБСЛУГА ◄
По докладніші інформації звертайтеся до:
UKRAINIAN OFFICE OF THE PARMA SAVINGS CO.
2190 Professor Street, Cleveland 13, Ohio
СВІЙ ДО СВОГО!

Поручається українській публиці Дітройту, Гемтремку й околиці
ФІРМА SAFETY HEATING & SUPPLY CO.
ТЕД ДОМБРОВСЬКИЙ
ARMSTRONG для охолодження. — LEONOX для огрівання.
— ПЕЧІ НА ВІДПАДКИ —
Газові, олійні та вуглеві печі.
Покриття дахів, бляхарські роботи.
— Алюмінійові вікна й двері. —
SIDING Alum. and Asbestos-cement.
Tel.: TW 1-4343 — 11628 Conant St., Detroit 12, Mich.

Phone MA 7-1761
PETER S. MURIANKA
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL DIRECTOR
413 Fairmount Avenue
Philadelphia 23, Pa.

ЯКЩО ВИ ВИСИЛАЄТЕ ЛІКИ, КРАЩЕ ШЛІТЬ ЇХ ЧЕРЕЗ СПЕЦІЯЛІСТІВ
ЛІКИ — ПАЧКИ
ДО ВСІХ КРАЇН
ПОВНА ҐАРАНТІЯ ДОСТАВИ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
Наші ціни експорту є найнижчі, але не включають оплати мита, яке мусить бути оплачене в Лондоні, якщо пачки висилається до деяких країн в Східн. Европі (не до Польщі або Чехословаччини).
НА БАЖАННЯ НАШИХ ПОКУПЦІВ ВИСИЛАЄМО ТАКОЖ ТЕКСТ. МАТЕРІЯЛИ, ХАРЧІ І ІНШ.
Пишіть по-українськи.
ZYGMUNT Ltd.
CHEMISTS & LABORATORY
96 Baker Street, W. 1 & 4 Westbourne Grove, W. 2
London, England.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ЛІКИ
(Rimifon, Penicillin, Streptomycin, etc.),
висилається до всіх країн Европи.
Мито оплачується тут. Ґарантія достави.
Спеціялісти европейських рецепт.
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 Ave. A & 7th St., New York City — Tel. OR 7-5980

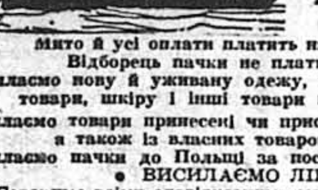

ВИСИЛАЄМО ПАЧКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І СВІТУ
Мито й усі оплати платить надавець у нас.
Відборець пачки не платить нічого.
Висилаємо нову й уживану одежу, взуття, мануфактурні товари, шкіру і інші товари першої потреби.
Висилаємо товари принесені чи прислані надавцем пачки, а також із власних товарових запасів.
Висилаємо пачки до Польщі за посередництвом ПЕКАО.
• ВИСИЛАЄМО ЛІКИ. •
Говоримо всіми слов'янськими мовами. Для української клієнтелі маємо українську обслугу. На бажання висилаємо цінники й інформації в англійській та українській мовах.
Наша адреса:
Amerpol Enterprises
11601 JOS. CAMPAU, DETROIT 12, MICH.
Tel. TO 8-0298 — TO 8-0382
Аґенція на заході Дітройту:
6618 MICHIGAN AVE. Tel.: TA 5-2505

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща.
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY, 2. N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ВАШУ УЖИВАНУ Й НОВУ ОДЕЖУ
(в добрім стані)
ВИСИЛАЄМО ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
До деяких країн з оплаченим тут митом.
Ви можете посилати нам пачки, а ми зараз подамо Вам кошти зв'язані з пересилкою.
Також висилаємо купони англійських матеріялів (великий вибір купонів) ХАРЧОВІ ПАЧКИ І ЛІКИ до деяких країн з оплаченим тут митом.
Скора і точна обслуга.
Представляємо посвідки відборця.
RALLINGTON CORPORATION
303 West 42nd Street, N.Y.C. — Tel. PL 7-2258
М. Грей (Грушко).

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ПРО НЕВРАЛҐІЧНІ БОЛІ й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні невральгічні болі, які вертять і рвуть вас; якщо ви шаліли божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то поцікавтеся і послухайте дещо про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних невралґічних недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали інколи від першого невеликого дозування.

Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє прізвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Ви одержите відворотною поштою звичайно $6.00 порцію, тільки за $5.00 плюс 63¢ оплата COD. Заплатите листоноші при одержанні посилки. Зробіть це тепер поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ......

Відвідайте старий ресторан під новою адресою.
RUSSIAN BEAR ПОЛЬСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ РЕСТОРАН
139 E. 56th St., (Pir Lexington Ave.) New York City
Вірні старим традиціям, підтримуємо все ту саму атмосферу, чар і інші прикмети наших звичаїв.
Добірний і комплетний обід від $2.75.
ВИБІР КРАЙОВИХ І ІМПОРТОВАНИХ ВИН І ГОРІЛОК.
Радо повітаємо Вас з приятелями в кожній порі, де будете розкошуватися милою атмосферою і казково доброю кухнею
LONYA KALBOUSS і його циганська оркестра.
JAN BRUNESKO, скрипак віртуоз.
HARRY PAIOFF, світової слави віолончеліст.
MIECZYSLAW TARWID, власник

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

EVergreen 3-4450
Maple Coal & Coke Co.
Anthracite FUEL OIL Bituminous
OIL BURNERS — Sales and Service
72-74 BOX STREET BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to MANHATTAN • BRONX • QUEENS
Власник Т. КУДЛАК

ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
LAMPERT & POLIMEX Co. LONDON
ОБУВ'Я ОДЯГ МАТЕРІЯЛИ ХАРЧІ Й ІНШІ ТОВАРИ
ЯКЩО ВИСИЛАЄТЬСЯ З ЛОНДОНУ ПОСИЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА СКОРШЕ І ПЕВНО.
ҐАРАНТУЄМО ДОСТАВУ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
Митні оплати платимо в Лондоні. Ваші приятелі чи Рідня в Европі не будуть обтяжені жадними доплатами. Мито і кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.
Пишіть по-українськи по наш новий каталог.
Lampert & Polimex Co.
45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

УВАГА! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
► У МІСТІ НЮАРКУ ВІДКРИТА НОВА ◄
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ.
- Висилаємо поживу, нову і ношену одежу, суконні, шкіряні і текстильні вироби, медикаменти і т. п. Вишліть своїм рідним і знайомим подарунок на Великодні Свята.
- Пакунки будуть доставлені до місця призначення протягом шости тижнів. Посилки вислані повітряною поштою будуть доручуватися протягом 7-10 днів.
- Висилаючий одержить особисту посвідку від відборця пакунка. Висилки пакунків і доручення ґарантується.
- Всі посилки повнотою оплачується тут включно з митом. Той, що одержить пакунок не буде нічого доплачувати.

КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ої ГОД. РАНКУ ДО 6-ої ГОД. ВЕЧОРОМ.
В СУБОТУ ВІД 9-ої РАНО до 4-ої ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.
PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) MItchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсилвенія станції в місті Нюарку).

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568